

Yttrande

Dnr 23UN47
2023-04-06

Utbildningsnämnden

Handläggare:
Rolf Berlin Källberg
Kvalitetsutvecklare/utredare
Utbildning Gävle

Förslag till yttrande över remiss från Skolinspektionen - Magelungen Utbildning AB, remiss från Skolinspektionen angående ansökan från Magelungen Utbildning AB om godkännande för nyetablering av en fristående gymnasieskola

Inledning

Magelungen Utveckling AB har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande för nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Magelungen Gymnasium Gävle i Gävle kommun från och med läsåret 2024/2025

Magelungen Gymnasium kommer att som resursgymnasieskola erbjuda programmet Försäljning -och service, med 40 platser var per årskurs vilket ger 120 elevplatser vid fullt utbyggd verksamhet läsåret 2026/2027.

Skolinspektionen har berett Gävle kommun möjlighet att yttra sig över ansökan.

Kommunens remissvar i form av kopia på justerat protokoll från utbildningsnämnden ska vara Skolinspektionen tillhanda senast den 5 maj 2023.

Konsekvensbeskrivning på lång sikt (5-6år) till följd av Magelungen Utveckling AB:s ansökan

Inför läsåret 23/24 erbjuder Gävle kommuns fristående och kommunala huvudmän samlat 65 utbildningsplatser i åk 1 på Försäljning -och service-programmet. Den föreslagna nyetableringen kommer fullt utbyggd att innebära att ytterligare 40 platser erbjuds årligen. En ökning med drygt 60 procent. Ökningen av antalet platser är påtaglig och det kan anses rimligt att anta att etablerade skolor riskerar att förlora en del av sina sökanden. En trolig konsekvens är att den kommunala skolan kommer behöva minska antalet platser.

Utifrån bedömning av söksiffror för Försäljnings -och serviceprogrammet inför läsåret 2023/24 finns således risk för överetablering. Inväntat att Magelungen Gymnasium som resursgymnasieskola kommer att rikta sig till elever i behov av särskilt stöd är det dock svårbedömt hur etableringen kommer att påverka sök bilden för den kommunala gymnasieskolan. Gävle kommun ställer sig frågande till om det finns behov av 40 platser per år inom en resursgymnasieskola i kommunen och närområdet. Om Magelungen Utveckling AB avser ha en så kallad riksrekrytering vore det bra om det anges i ansökan.

En möjlig konsekvens av etableringen kan vara att färre elever i behov av särskilt stöd söker till den kommunala gymnasieskolan vilket skulle kunna minska belastningen något för elevhälsoteamen på Utbildning Gävles gymnasieskolor

Eftersom programmet är ett yrkesprogram är antalet elevplatser starkt kopplat till branschens behov och möjligheter att ta emot elever för arbetsplatsförlagt lärande (APL). Att erbjuda tillräckligt antal APL-platser är redan idag en stor utmaning inom programmet. Att antalet APL-platser totalt sett skulle kunna utökas i den föreslagna omfattningen kan ses som en mycket stor utmaning. Utökningen av elevplatser kommer att öka konkurrens om de APL-platser som finns, vilket kommer påverka hur många elevplatser som kommer kunna göras tillgängliga.

I enlighet med prop. 2021/22:159, Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning, diskuterar nu Gävle kommun tillsammans med övriga kommuner i Gästrikland hur samverkansavtalet ska utformas. I dimensioneringsuppdraget måste alla tillgängliga utbildningsplatser i det nya samverkansområdet vägas in. En sådan kraftig nyetablering av gymnasieplatser påverkar resultatet för samtliga involverade kommuner och övriga fristående huvudmän. En möjlig konsekvens för befintliga skolor kommer antingen vara ett behov av att kraftigt minska sina platser eller att utbildningen inte kommer kunna erbjudas.

Sammanfattning

Ekonomiska

En minskning av antalet sökande till Försäljning -och serviceprogrammet hos de befintliga huvudmännen är troligt. Det får som en konsekvens att den ekonomiska bärkraften påverkas för varje program och därmed för varje skola som har dessa program. Ett lågt kapacitetsutnyttjande leder sannolikt till en generell ökning av kostnaderna för att bedriva dessa program.

Organisatoriska

En generell minskning av antalet platser vid programmet utifrån lägre antal sökande.

För Försäljning- och serviceprogrammet, kommer en utökning innebära att antalet APL-platser riskerar att inte bli tillräckligt stort för att klara av att bedriva utbildningen. Sannolikt leder det till att den kommunala skolan antingen kraftigt får minska antalet platser eller lägga ner programmet.

Pedagogiska

Utbildningsnämnden har generellt sett en oro över tillgången på behöriga lärare. Det påverkar möjligheterna för såväl kommunala som fristående skolor.

Att klara av lärarförsörjningen får anses vara en av de större utmaningarna som Gävle kommun står inför. Det gäller inte minst inom yrkesprogrammen. Att utöka antalet platser på försäljning -och serviceprogrammet leder till att rekryteringen av lärare till försvåras. Sannolikt påverkar det kvaliteten på utbildningen.

En gymnasieutbildning med fokus på elever i behov av särskilt stöd kan bedömas ha möjlighet att öka genomströmningen i gymnasieskolan i Gävle kommun.

Efterfrågade uppgifter för Skolinspektionens helhetsbedömning

Befolkningsprognos över kommunens 16-åringar de kommande fem åren (2024–2028)

År	Antal 16-åringar i Gävle kommun
2023	1210
2024	1247
2025	1303
2026	1300
2027	1269
2028	1291

Antalet 16-åringar i Gävle kommun förväntas öka med 71 personer under perioden 2023–2028.

Relevant för en beräkning av det totala antalet gymnasieplatser som erbjuds är även att Gävle kommun har ett samverkansavtal med Hofors, Ockelbo, Tierp och Älvkarleby kommun som låter deras 16-åringar välja ett flertal gymnasieutbildningar belägna i Gävle kommun i första hand.

Sammanställning över vilka kommunala och fristående gymnasieskolor i kommunen som i dag erbjuder det sökta programmet och inriktningarna

Program, inriktning	Kommunala skolor	Fristående skolor
Försäljning- och serviceprogrammet	Borgarskolan	Drottning Blankas Gymnasieskola Thorén Business School
Försäljning- och serviceprogrammet – idrott	Borgarskolan	

Befintliga utbildningsplatser och sökbid Försäljning -och serviceprogrammet Gävle kommun

Resultatet efter första ansökningsomgången till gymnasieskolan inför läsåret 2023/24

Skola	Utbildningsplatser, Försäljning -och serviceprogrammet	Sökande i 1:a hand	Obehöriga	Behöriga sökande
Borgarskolan	30	13	7	7
DBGY	16	18	15	3
Thoréns	25	18	8	10
Totalt	65	48	30	18

Antal elever kommunala gymnasieskolor Lå 2022/23

Borgarskolan	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Totalt
Försäljning -och serviceprogrammet	11	15	23	49

Gävle kommun avser erbjuda Försäljning -och serviceprogrammet läsåret 2023/2024 och 2024/25 under förutsättning att söksiffrorna ökar.

Tomas Hartikainen
Sektorchef
Utbildning Gävle